

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli
C(2013)

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
(TÚ SR)

Továrenská 7, P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24
Slovensko

Do pozornosti:
Ing. Ladislav Mikuš
predseda

Fax: +421 2 5293 2096

Vážený pán Mikuš,

Vec: Rozhodnutie Komisie vo veci SK/2013/1416: Nápravné opatrenia na trhu veľkoobchodných ukončovacích častí prenajatých okruhov na Slovensku

Pripomienky podľa článku 7 ods. 3 smernice 2002/21/ES

I. POSTUP

Dňa 9. januára 2013 Komisia zaevidovala oznámenie od slovenského národného regulačného orgánu, Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky (TÚ SR)¹, týkajúce sa novej cenovej metodiky na stanovovanie cien veľkoobchodných ukončovacích častí prenajatých okruhov s kapacitou do a vrátane 2Mbits/s² na Slovensku.

Vnútroštátne konzultácie³ sa uskutočnili od 23. novembra do 24. decembra 2012.

Dňa 16. januára 2013 bola TÚ SR zaslaná žiadosť o poskytnutie informácií⁴ a odpoveď na ňu bola doručená 21. januára 2013.

Na základe článku 7 ods. 3 rámcovej smernice môžu národné regulačné orgány (ďalej len „NRO“), Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (ďalej len „BEREC“) a Komisia predložiť k oznámeným návrhom opatrení pripomienky príslušnému NRO.

II. OPIS NAVRHOVANÉHO OPATRENIA

II.1. Kontext

Analýza trhu veľkoobchodných ukončovacích častí prenajatých okruhov na Slovensku bola prvýkrát oznámená

¹ V súlade s článkom 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica), Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33, zmenenej a doplnenej smernicou 2009/140/ES, Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 37, a nariadením (ES) č. 544/2009, Ú. v. EÚ L 167, 29.6.2009, s. 12.

² V súlade s trhom 6 v odporúčaní Komisie 2007/879/ES zo 17. decembra 2007 o príslušných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronickej komunikácie podliehajúcich regulácii ex ante v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (odporúčanie o relevantných trhoch), Ú. v. EÚ L 344, 28.12.2007, s. 65.

³ V súlade s článkom 6 rámcovej smernice.

⁴ V súlade s článkom 5 ods. 2 rámcovej smernice.

Komisiu a posúdená Komisiou v rámci veci SK/2006/0386⁵. TÚ SR dospel k záveru, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „Slovak Telekom“) je podnikom s významným vplyvom na trhu, a uložil jej povinnosť zaviesť súbor nápravných opatrení v plnom rozsahu. TÚ SR navrhol zaviesť povinnosť nákladovej orientácie na základe metódy plne alokovaných historických nákladov.

Komisia bola informovaná o druhej revízii trhu, čo Komisia posúdila vo veci SK/2011/1261⁶. TÚ SR do svojho vymedzenia trhu zahrnul prenajaté okruhy poskytované cez metalickú sieť, optickú sieť a sieť s pevným bezdrôtovým prístupom, ako aj cez ethernetové pripojenia. TÚ SR podľa frekvenčného pásma rozdelil relevantný trh do dvoch segmentov: segmentu A (do a vrátane 2 Mbit/s) a segmentu B (nad 2 Mbit/s) vzhľadom na rozdielnu trhovou dynamiku pozorovanú v týchto dvoch segmentoch⁷. TÚ SR považoval trh svojím rozsahom za národný a dospel k záveru, že Slovak Telekom má významný vplyv na segment A a že na segmente B existuje účinná hospodárska súťaž.

TÚ SR zachoval povinnosti týkajúce sa transparentnosti, nediskriminácie, vedenia oddeleného účtovníctva⁸, nákladovej orientácie a kontroly cien vrátane ich rozšírenia na kolokáciu. TÚ SR informoval Komisiu o tom, že pripravuje metodiku dlhodobých priemerných prírastkových nákladov na tvorbu cien kolokácie⁹ a metodiku plne alokovaných historických nákladov na tvorbu cien prístupu. V tom čase Slovak Telekom zatiaľ neprenajal žiadnu ukončovaciu časť prenajatých okruhov na základe referenčnej ponuky¹⁰.

Vo svojich pripomienkach Komisia uviedla, že neexistoval dostatočný dopyt po referenčnej ponuke Slovak Telekom, ktorá bola z hľadiska prístupu už založená na metodike plne alokovaných historických nákladov. Komisia požiadala TÚ SR, aby náležite odôvodnil použitie uvedenej metodiky v prípade konečného opatrenia a vyzvala ho, aby ďalej vysvetlil, i) prečo sa domnieval, že zrevidovaná metodika plne alokovaných historických nákladov môže predstavovať riešenie absencie dopytu po súčasnej referenčnej ponuke, ii) prečo konkurenti považujú neregulované balíky produktov prenajatých okruhov za výhodnejšie, iii) akým spôsobom TÚ SR zohľadnil dopyt po komerčných produktoch prenajatých okruhov na účely formulácie v súčasnosti navrhovaných nápravných opatrení a iv) aké boli dôsledky na posúdenie obmedzení hospodárskej súťaže a zisťovanie významného vplyvu na trhu.

II.2. Oznamené navrhované opatrenie

TÚ SR oznamuje metodiku plne alokovaných historických nákladov na stanovovanie cien ukončovacích častí prenajatých okruhov s kapacitou do a vrátane 2Mbits/s.

Podľa tejto metodiky sa jednotlivé kategórie nákladov pridelujú na základe prístupu stanovovania nákladov na základe činnosti¹¹. Metóda účtovania historických nákladov je v súlade s auditovanou finančnou uzávierkou.

TÚ SR vo svojej odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií potvrdzuje, že dosiaľ nie je dopyt po referenčnej ponuke etablovaného prevádzkovateľa na prístup k veľkoobchodným ukončovacím časťami prenajatých okruhov s kapacitou do a vrátane 2 Mbits/s¹². TÚ SR však tiež objasňuje, že podľa jeho názoru nie je vypočítaná cena hlavným dôvodom absencie dopytu a tvrdí, že alternatívni prevádzkovatelia uprednostňujú neregulované komerčné okruhy a komplexné riešenia, ktoré zahŕňajú prenosovú i ukončovaciu časť, ktoré si nevyžadujú

⁵ SG-Greffe (2006) D/202914

⁶ SG-Greffe (2011) D/20348, C(2011) 8659

⁷ TÚSR sa domnieval, že segment B rástol, zatiaľ čo segment A relatívne stagnoval. Na strane dopytu bolo možné pozorovať nárast ethernetových služieb. Na strane ponuky sa služby v segmente A poskytovali prevažne cez metalickú sieť, zatiaľ čo vyššie rýchlosti v segmente B sa poskytovali cez optickú sieť a sieť s pevným bezdrôtovým prístupom.

⁸ Vráťane návrhu oddeleného účtovníctva nákladov a príjmov v prípade kolokácie.

⁹ Metodika dlhodobých priemerných prírastkových nákladov na služby tvorby cien kolokácie týkajúca sa veľkoobchodných služieb ukončovacích častí prenajatých okruhov bola Komisiu oznámená a Komisiou posúdená v rámci veci SK/2012/1338. V rámci tohto modelu sa na modelovanie nákladov používajú dva rôzne prístupy: prístup stanovovania nákladov na základe činnosti v prípade jednorazových služieb a prístup dlhodobých priemerných prírastkových nákladov v prípade dlhodobo poskytovaných opakovaných služieb. Komisia vydala stanovisko „bez pripomienok“.

¹⁰ Referenčná ponuka bola prvýkrát zverejnená vo februári 2007 a tri razy bola zmenená a doplnená: v novembri 2010, januári 2011 a septembri 2011. Cena za používanie prístupu k ukončovacím časťami prenajatých okruhov pre miestne 64 kbps časti sa znížila z 35,48 EUR v roku 2007 (pričom v marci 2012 mierne narástla na 38 EUR) na 24,50 EUR v januári 2013. Podobný pokles bolo možné zaznamenať v prípade miestnych 2048 kbps častí, ktorých cena klesla z 123,28 EUR v roku 2007 na 48,50 EUR v januári 2013. Žiadna z uvedených cenových zmien nevedla k dopytu od alternatívnych prevádzkovateľov.

¹¹ Táto metóda sa zakladá na miere využitia každej kategórie nákladov v prípade osobitných činností prevádzkovateľa s významnou trhovou silou týkajúcou sa veľkoobchodného prenájmania ukončovacích častí prenajatých okruhov s kapacitou do a vrátane 2Mbits/s. Prevádzkovateľ s významnou trhovou silou musí TÚSR predložiť cenovú kalkuláciu na zavedenie a používanie ukončovacích častí prenajatých okruhov v prípade každej veľkoobchodnej služby spolu s podrobným opisom rozdelenia nákladov, podrobnou špecifikáciou priamych sieťových nákladov, nákladov investovaného kapitálu, iné priame náklady, nepriame náklady spojené s osobitnou službou a prevádzkové náklady, ktoré majú zásadný význam pre fungovanie spoločnosti.

¹² Posledná referenčná ponuka od Slovak Telekom bola uverejnená 30. marca 2012. Podľa prieskumu zo 17. januára 2013 stále neexistuje dopyt zo strany alternatívnych prevádzkovateľov, pokiaľ ide o vstup na tento trh.

značné investície ani vstupné poplatky.

III. PRIPOMIENKY

Komisia preskúmala oznámenie a ďalšie informácie, ktoré poskytol TÚSR, a má tieto pripomienky:¹³

Absencia dopytu a metodika plne alokovaných historických nákladov

Komisia poznamenáva, že dosiaľ prevádzkovateľ s významnou trhovou silou neuzatvoril žiadnu dohodu o prenajatí ukončovacích častí prenajatých okruhov s kapacitou do a vrátane 2 Mb/s na Slovensku a že metodika výpočtu cien na tomto trhu sa vždy zakladala na plne alokovaných historických nákladoch.

Ako TÚ SR vysvetlil vo svojej odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií, zníženie cien vyplývajúce z danej metódy by bolo jedným z predpokladov pre zvýšenie dopytu po referenčnej ponuke, čím by sa posilnila hospodárska súťaž na tomto trhu, hoci v oznámenom súčasnom návrhu opatrenia sa neuvádzajú informácie o budúcich cenových úrovniach.

Komisia pripomína, že absencia dopytu pretrváva od uverejnenia prvej referenčnej ponuky vo februári 2007 a že pri príležitosti posledného prieskumu trhu Komisia požiadala TÚ SR¹⁴, aby v rámci svojho konečného opatrenia náležite odôvodnil použité metodiky plne alokovaných historických nákladov z hľadiska cieľov uvedených v článku 8 ods. 4 smernice o prístupe¹⁵, pričom akékoľvek nápravné opatrenia uložené v súlade s článkom 16 ods. 4 musia vychádzať z povahy zisteného problému a musia byť primerané a odôvodnené z hľadiska cieľov stanovených v článku 8 rámcovej smernice.

Napriek tomu, že TÚ SR aj naďalej verí, že v tomto kontexte je navrhovaná metodika plne alokovaných historických nákladov najvhodnejším nástrojom pre nákladovú orientáciu na tomto trhu, Komisia TÚ SR opätovne vyzýva, aby vo svojom konečnom opatrení lepšie odôvodnil svoj výber vzhľadom na ciele uvedené v článku 8 ods. 4 smernice o prístupe.

Komisia TÚ SR okrem toho vyzýva, aby dôkladne sledoval, či uplatňovanie tejto metodiky a z toho vyplývajúce cenové úrovne v konečnom dôsledku vedú k zvýšenému záujmu o regulované výrobky. V tejto súvislosti by TÚ SR mal tiež vyhodnotiť, či by iná metodika nebola vhodnejšia na splnenie uvedených regulačných cieľov, a v prípade, že áno, by TÚSR mal začať bezodkladne používať danú alternatívnu metódu, a to za predpokladu splnenia požiadaviek na konzultácie podľa článkov 6 a 7 rámcovej smernice.

Na základe článku 7 ods. 7 rámcovej smernice TÚ SR v čo najväčšej miere zohľadní pripomienky ostatných NRO, BEREC a Komisie a môže prijať výsledný návrh opatrenia; a ak tak urobí, informuje o tom Komisiu.

Stanoviskom Komisie k tomuto konkrétnemu oznámeniu nie je dotknuté žiadne stanovisko, ktoré môže Komisia zaujať vo vzťahu k ostatným oznámeným návrhom opatrení.

Komisia v súlade s bodom 15 odporúčania 2008/850/ES¹⁶ uverejní tento dokument na svojej webovej stránke. Komisia nepovažuje informácie uvedené v tomto liste za dôverné. Do troch pracovných dní po doručení je možné v súlade s právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa obchodného tajomstva informovať Komisiu¹⁷ o tom, že tento dokument obsahuje dôverné informácie, ktoré si želáte pred uverejnením vypustiť¹⁸. Každú takúto žiadosť by ste mali zdôvodniť.

S úctou
za Komisiu
Robert Madelin
generálny riaditeľ

¹³ V súlade s článkom 7 ods. 3 rámcovej smernice.

¹⁴ Rozhodnutie Komisie vo veci SK/2011/126, C(2011) 8659

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a pridružených prostriedkov, Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 7 (prístupová smernica).

¹⁶ Odporúčanie Komisie 2008/850/ES z 15. októbra 2008 o notifikáciách, lehotách a konzultáciách ustanovených v článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby, Ú. v. EÚ L 301, 12.11.2008, s. 23.

¹⁷ Žiadosť môžete zaslať buď elektronickou poštou na adresu: CNECT-ARTICLE7@ec.europa.eu alebo faxom na číslo: +32 2 298 87 82.

¹⁸ Komisia môže informovať verejnosť o výsledkoch svojho posúdenia pred koncom tohto trojdňového obdobia.